[1965 ఎస్ సి ర్ (1) 393]

అమీస్ లాల్

వర్సెస్

హున్నా మాల్

(ముధోల్కర్, జె.ఆర్.గజేంద్రగడ్కర్, పి.బి.(సి.జె) వాంచూ, కె.ఎస్.హిదయతుల్లా, ఎం.దయాళ్, రఘుబర్)

ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం (1951 43), సెక్షన్ 90(3)-సవరణ పిటిషన్ కు వర్తింపచేయడం-సవరణలను అనుమతించడానికి ట్రిబ్యునల్ సామర్థ్యం-సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ (1908 చట్టం 5), ఓ.ఐ.

ప్రతివాది, అతని ఏజెంట్లు, ఇతర వ్యక్తులపై అవినీతికి పాల్పడ్డారని ఆరోపిస్తూ ప్రతివాదిని రాష్ట్ర శాసనసభకు ఎన్నుకోవడాన్ని పిటిషనర్ సవాలు చేశారు. అవినీతికి సంబంధించిన ఆరోపణలు అస్పష్టంగా, నిరవధికంగా ఉన్నాయని ప్రతివాది ప్రాథమిక అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. ఎన్నికల పిటిషన్ ఆ లోపాలతో కూడుకున్నదని, పిటిషనర్ పిటిషన్ ను సవరించడానికి సెలవు కోసం దరఖాస్తు చేసుకోకపోతే లేదా అవినీతి వ్యవహారాలకు సంబంధించిన వివరాలను పెంచకపోతే కొట్టిపేయాల్సి ఉంటుందని ట్రిబ్యునల్ పేర్కొంది. పిటిషనర్ సవరణతో పాటు సవరించిన ఎన్నికల పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఆ తర్వాత, ప్రతివాది ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టిపేయాలని కోరుతూ దరఖాస్తు దాఖలు చేశాడు, అవినీతికి పాల్పడినట్లు పిటిషనర్ ఆరోపించిన వ్యక్తులలో ఒకరు ఎన్నికల అభ్యర్థి అని, అందువల్ల అతను పిటిషన్ కు అవసరమైన పక్షం అని, తనను పార్టీగా చేర్చలేదని, ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం (1951 43) సెక్షన్ 90(3) ప్రకారం ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టిపేయాల్సి ఉంది. వాదనల అనంతరం ట్రిబ్యునల్ ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టిపేసింది. హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసినా ఫలితం లేకపోయింది. సుప్రీంకోర్టుకు చేసిన అప్పీలులో ఈ చట్టంలోని సెక్షన్ 90(3) మొదట దాఖలైన పిటిషన్లకు మాత్రమే వర్తిస్తుందని, సవరించిన పిటిషన్లకు వర్తించదని, (2) ఇంప్లీడ్ చేయని అభ్యర్థిపై అవినీతి ఆరోపణలు లేవని, (3) ఎన్నికల పిటిషన్

సవరణను అనుమతించే లేదా ఆదేశించే అధికారం ట్రిబ్యునల్ కు లేదని, (4) పిటిషనర్ ను ప్రతివాదిగా చేరేందుకు ట్రిబ్యునల్ అనుమతించి ఉండాల్సిందని వాదించారు. ఇంప్లీడ్ చేయని లేదా ఆ అభ్యర్థికి సంబంధించిన అన్ని సూచనలను తొలగించడం ద్వారా పిటిషన్ను మరింత సవరించడానికి అనుమతించని అభ్యర్థి.

సెక్షన్ 90(3) ప్రకారం సెక్షన్ 81, 82లోని నిబంధనలను పాటించలేదనే కారణంతో ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి ట్రిబ్యునల్ కు స్వతంత్ర అధికారం ఉంది. ఎన్నికల పిటిషన్ ను సవరించడానికి ట్రిబ్యునల్ అనుమతించే అవకాశం ఉన్నందున, సవరించిన పిటిషన్ మాత్రమే దాని ముందు ఉన్న ఏకైక పిటిషన్ అవుతుంది మరియు అటువంటి సవరించిన పిటిషన్ కు సంబంధించి ట్రిబ్యునల్ 90(3) ద్వారా తనకు ప్రసాదించిన అధికారాలను ఉపయోగించవచ్చు. [399G-H].

(ii) అనర్హత వేటు వేయని అభ్యర్థిపై వచ్చిన ఆరోపణలు దురుద్దేశంతో కూడుకున్నవి. [400E].

(iii) పిటిషన్ ను సవరించడానికి పిటిషనర్ కు అవకాశం ఇవ్వడానికి లేదా ఇవ్వడానికి ట్రిబ్యునల్ కు అధికారం ఉంది. సవరణ లేదా మెరుగైన వివరాలను సమర్పించడానికి ట్రిబ్యునల్ అటువంటి అవకాశం ఇవ్వడం ద్వారా చట్టంలోని సెక్షన్ 81, 82 ప్రకారం పిటిషన్ సమర్పణకు సంబంధించిన లోపాన్ని లేదా పక్షాల చేరికకు సంబంధించిన లోపాన్ని తొలగించడానికి పిటిషనర్ కు అవకాశం కల్పించడం లేదు.

హరీష్ చంద్ర బాజ్ పాయ్ వర్సెస్ త్రిలోకి సింగ్, [1957] ఎస్.సి.ఆర్.

(iv) ట్రిబ్యునల్ ఇరుపక్షాల కలయికను అనుమతించగలదని భావించి, సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ (చట్టం 5, 1908) లోని 10వ అధికరణం ప్రకారం అప్పీలుదారుని దరఖాస్తును సమర్పించడం ఎన్నికల పిటిషన్ ను సమర్పించడానికి నిర్దేశించిన కాలపరిమితికి మించి ఉంది, అందువల్ల మంజూరు చేయలేము. ఏదేమైనా ఈ వ్యవహారం ట్రిబ్యునల్ పరిధిలో ఉందని, ఇందులో ఈ కోర్టు తేలిగ్గా జోక్యం చేసుకోదని స్పష్టం చేసింది. సెక్షన్ 90(3) కింద జరిమానాను తప్పించుకోవడానికి

ఇలాంటి సవరణను అనుమతించడం పూర్తిగా సరికాదని ట్రిబ్యునల్ మరో సవరణకు అనుమతించకపోవడం కూడా సరైనదే. [40 డి-జి].

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి : సివిల్ అప్పీల్ నెంబరు 670 ఆఫ్ 1964.

1963 ఆగస్టు 27న పంజాబ్ హైకోర్టు ఎఫ్.ఎ.0లో ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వులపై అప్పీల్. నెం.4ఈ ఆఫ్ 1963.

పిటిషనర్ తరఫున *ఎం.సి.సెతల్వాడ్, ఆనంద్ స్వరూప్, జనార్దన్ శర్మ* వాదనలు వినిపించారు.

ప్రతివాది తరఫున *వేద వ్యాసుడు, బి.డి.జైన్*వాదనలు వినిపించారు.

తీర్పు ను వెలువరిచినది **ముధోల్కర్ జె.**

పంజాబ్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు నుంచి ఈ అప్పీలులో పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన చిన్న అంశం ఏమిటంటే, రోహ్ తక్ లోని ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ సబ్-ఎస్ కింద ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టివేయడం సమంజసమేనా. (3) ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టం, 1951లోని 90వ సెక్షన్ (ఇకపై దీనిని చట్టంగా పిలుస్తారు) చట్టంలోని సెక్షన్ 82లోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేదనే కారణంతో పిటిషనర్ ప్రాధాన్యమిచ్చారు.

పిటిషనర్ పంజాబ్ శాసనసభలోని 64-హిస్సార్ నగర నియోజకవర్గంలో ఓటరు మరియు ప్రతివాది ఆ నియోజకవర్గం నుండి అసెంబ్లీకి ఎన్నిక కావడానికి అభ్యర్థి, ఫిబ్రవరి 24, 1962 న పోలింగ్ జరిగింది. ఆ నియోజకవర్గం నుంచి 11 మంది ఎన్నికలకు నామినేట్ కాగా, వారిలో ప్రతివాది సోదరుడు సూరజ్ భాన్ ఒకరు. సూరజ్ భాన్ సహా ఐదుగురు అభ్యర్థులు నిర్ణీత గడువులోగా తమ నామినేషన్లను ఉపసంహరించుకోవడంతో చట్టం సెక్షన్ 38 ప్రకారం ఆరుగురు అభ్యర్థుల పేర్లను మాత్రమే ప్రచురించారు. ఎన్నికలను రద్దు చేయాలని పిటిషనర్ తన ఎన్నికల పిటిషన్ లో పలు కారణాలు పేర్కొన్నారు. ప్రతివాది, అతని ఏజెంట్లు మరియు ప్రతిస్పందకుడి సమ్మతితో వ్యవహరించే ఇతర వ్యక్తులు అవినీతికి పాల్పడినట్లు ఆ కారణాలలో ఒకటి. 1962

ఏప్రిల్ 8న ఎన్నికల సంఘానికి సమర్పించిన పిటిషన్ లోని 9వ పేరా (సి) (1)లో పిటిషనర్ ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు.

> ప్రతివాది తన సమ్మతితో తన ఏజెంట్ల ద్వారా మతం, సమాజం మరియు భాష ఆధారంగా భారతదేశంలోని వివిధ వర్గాల పౌరుల మధ్య శత్రుత్వం మరియు ద్వేష భావాలను ప్రోత్సహించడం లేదా ప్రోత్సహించడానికి ప్రయత్నించడం వంటి అవినీతి అభ్యాసానికి పాల్పడ్డాడు.వాస్తవానికి కాంగ్రెస్ పార్టీని వీడి హరియానా లోక్ సమితి నేత ప్రొఫెసర్ షేర్ సింగ్ తో చేతులు కలిపిన పంజాబ్ తిరుగుబాటు నేత చౌతాలాకు చెందిన శ్రీదేవీ లై మద్దతుదారు. పంజాబ్ ప్రాంత వాసులు, హిందీ ప్రాంత నివాసుల మధ్య శత్రుత్వం, ద్వేష భావాలను ప్రోత్సహించడం లేదా ప్రోత్సహించడం ఈ సమితి యొక్క సిద్ధాంతం. ఈ సమితి ఒక రకంగా పంజాబ్ రాష్ట్రాన్ని పంజాబీలు, పంజాబీయేతరులు అని రెండు వర్గాలుగా విభజించింది. సిమిటి ప్రాయోజితులైన నాయకులు, కార్యకర్తలు, అభ్యర్థులు మరియు వారి ఏజెంట్లు మరియు కార్యకర్తల ప్రధాన లక్ష్యం కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు, వారు హిందీ ప్రాంతంలోని ప్రతి నియోజకవర్గంలోనూ వారికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు, వారు పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రతాప్ సింగ్ కైరోన్ యొక్క అనుచరులుగా అభివర్ణించారు, ప్రతివాది మరియు అతని ఏజెంట్ల ప్రకారం, ప్రతివాది మరియు అతని ఏజెంట్లు బలమైన సిక్కు మరియు పంజాబీ ప్రాంత నివాసుల ప్రయోజనాలకు ప్రధాన మద్దతుదారు. హిందీ ప్రాంత నివాసితులు మరియు వారిలో ముఖ్యంగా సిక్కుయేతరుల ఖర్చు. ఈ నియోజకవర్గంలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి శ్రీ బల్వంత్ రాయ్ ను హిందీ ప్రాంత వాసులకు, ముఖ్యంగా హిందీ ప్రాంతంలోని సిక్కుయేతర నివాసితులకు శత్రువుగా అభివర్ణించి, ఆయనను గెలిపిస్తే హిందీ ప్రాంతంలోని సిక్కుయేతర నివాసితుల మార్గంలో పెద్ద అడ్డంకి అవుతుందని, హిందీ భాషకు కూడా చావుదెబ్బ తగులుతుందని బోధించారు. పంజాబీలు, పంజాబీయేతరులు అనే రెండు మతాల ప్రాతిపదికన, రెండు మతాల ప్రాతిపదికన,

హిందీ, పంజాబీ అనే రెండు భాషల ఆధారంగా ప్రతివాది, అతని చీఫ్ ఏజెంట్ శ్రీ దేవీలాల్ నామినేషన్ పత్రం దాఖలు చేసిన తేదీ నుంచి నేటి వరకు నియోజకవర్గం అంతటా తన సమ్మతితో ఈ విష ప్రచారాన్ని చేపట్టారు. 'హరియాణ కేసరి' శీర్షికతో వివిధ కరపత్రాలు, పోస్టర్లు, పత్రికలోని రాతల ద్వారా సర్వే నిర్వహించారు[1] కాంగ్రెస్ తిరుగుబాటు నాయకురాలు శ్రీదేవీ లా భావజాలం యొక్క ఒక భాగం. విషప్రచారంతో కూడిన ఈ కరపత్రాలు, పోస్టర్లు మరియు వార్తాపత్రికలు ప్రతివాది ద్వారా లేదా సి.హెచ్.దేవీలాల్ చేత ముద్రించబడిన సమూహం యొక్క కార్యాలయం ద్వారా ప్రతివాది సమ్మతితో శ్రీ దేవీలాల్ నియంత్రణలో ఉన్న 'హరియానా కేసరి' కార్యాలయం నుండి ప్రచురించబడ్డాయి మరియు ప్రతిస్పందకుడు తన కార్యకర్తలు మరియు ఏజెంట్ల ద్వారా పంపిణీ చేయబడ్డాడు.నియోజకవర్గంలో పెద్ద ఎత్తున.. ఈ రచనలు అందుబాటులోకి వచ్చినప్పుడు తరువాత తయారు చేయబడతాయి."

1962 జూలై 11న ప్రతివాది దాఖలు చేసిన లిఖితపూర్వక వాంగ్మూలంలో ఆయన కొన్ని ప్రాథమిక అభ్యంతరాలను లేవనెత్తారు, వాటిలో ఒకటి చట్టంలోని సెక్షన్ 83(1) లోని నిబంధనలను పాటించడంలో పిటిషన్ విఫలమైందని, ఎందుకంటే ఇందులో భౌతిక వాస్తవాల సంక్షిప్త ప్రకటన లేదని, అవినీతి కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన పూర్తి వివరాలను పేర్కొనలేదని పేర్కొన్నారు. ఈ ఆరోపణలు అవాస్తవమని, అవినీతికి పాల్పడినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ఏజెంట్లు లేదా ఇతర వ్యక్తుల పేర్లను వెల్లడించడంలో అస్పష్టత ఉందని ఆయన అన్నారు. వివిధ అవినీతి ఆరోపణలకు సంబంధించి ఇప్పటివరకు తెలిసిన వివరాలన్నింటినీ సవివరంగా ఇచ్చామని పిటిషనర్ తన సమాధానంలో పేర్కొన్నారు. ఆ తరువాత ట్రిబ్యునల్ ఈ క్రింది ప్రాథమిక సమస్యను రూపొందించింది:

పిటిషన్ లోని 9వ పేరాలో వివరించిన విధంగా అవినీతి ఆరోపణలు ఏవైనా అస్పష్టంగా, నిరవధికంగా, చట్టప్రకారం వివరాలు లేనివిగా ఉన్నాయా, అలా అయితే ఏ మేరకు?

ఈ ప్రాథమిక అంశంపై ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న ట్రిబ్యునల్ 1962 సెప్టెంబర్ 3న తీర్పు వెలువరించింది. ట్రిబ్యునల్ ప్రకారం ప్రతివాది ఎత్తిచూపిన లోపాలతో పిటిషన్ దెబ్బతింది. అందువల్ల పిటిషనర్ తన ఉత్తర్వుల్లో చేసిన పరిశీలనల నేపథ్యంలో పిటిషన్ను సవరించడానికి సెలవు కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి లేదా అవినీతి వ్యవహారాల వివరాలను పెంచడానికి అవకాశం కల్పించింది మరియు పిటిషనర్ ఈ రెండింటిలో దేనినైనా చేయకూడదని నిర్ణయించుకుంటే అస్పష్టంగా ఉన్న అభియోగాలను కొట్టివేయాలని ఆదేశించింది. ఈ ఉత్తర్వులకు అనుగుణంగా పిటిషనర్ పిటిషన్ సవరణకు దరఖాస్తు చేసి, దానితో పాటు సవరించిన పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఇది 1962 సెప్టెంబరు 6 న జరిగింది. సవరించబడిన పిటిషన్ యొక్క భాగాలలో ఒకటి పేరా 9(సి) (i) యొక్క రెండవ భాగం మరియు సవరించబడిన విధంగా ఇది ఈ విధంగా ఉంది:

> "పంజాబీలు, పంజాబీయేతరులు అనే రెండు మతాల ఆధారంగా, రెండు మతాల ప్రాతిపదికన, హిందీ, పంజాబీ అనే రెండు భాషల ఆధారంగా ఈ విష ప్రచారాన్ని ప్రతివాది, అతని చీఫ్ ఏజెంట్ శ్రీ దేవీలాల్ వివిధ కరపత్రాల ద్వారా నియోజకవర్గమంతా తన సమ్మతితో చేపట్టారు. 5-2-1962 నాటి శ్రీ దేవీలాల్ ప్రసంగాన్ని కలిగి ఉన్న 'ఫూలోన్ కీ సెజ్ సే కాంటోన్ కీ రాహ్ పర్, మాగెర్ కియాన్?' అనే శీర్షికతో కూడిన కరపత్రాలలో ఒకటి, ఈ సవరించిన పిటిషన్తో జతచేయబడిన 397 యొక్క శీర్షిక పేజీ, ఢిల్లీలోని హాఫ్-టోన్ ఆర్ట్ ప్రెస్ నుండి డాక్టర్ గణపతి సింగ్ వర్మ అనే వ్యక్తి ముద్రించినట్లు తెలుస్తోంది. 3, దరియా గంజ్, ఢిల్లీ, దాని ప్రచురణకర్తగా మరియు మిగిలినవి ఢిల్లీలోని కినారీ బజార్ లోని శివాజీ ముద్రాలయలో ముద్రించబడ్డాయి. మరొకటి, హరియానా లోక్ సమితి అధ్యక్షుడు ప్రొఫెసర్ షేర్ సింగ్ దాస్ కమిషన్ కు సమర్పించిన 'ది కేస్ ఆఫ్ హరియానా అండ్ హిందీ రీజియన్' శీర్షికతో, అందులో ప్రొఫెసర్ షేర్ సింగ్ హరియానా కేసును దాస్ కమిషన్ ముందు ఉంచారు, దీనిలో పంజాబ్ రాష్ట్రంలోని సిక్కులు మరియు సిక్కుయేతర జనాభా మధ్య విద్వేషాన్ని వ్యాప్తి చేసే విధంగా హరియానా కేసును

దాస్ కమిషన్ ముందు ఉంచారు. ఈ రెండు ప్రాంతాలను ప్రతివాది నెం.1, అతని సోదరుడు శ్రీ సూరజ్ భాన్ మరియు అతని సమీప బంధువు శ్రీ లక్ష్మీ చంద్ గుప్తా, కాంట్రాక్టర్ గుర్గావ్ 1962 ఫిబ్రవరి 11 న హిస్సార్ పట్టణంలో మరియు 4962 ఫిబ్రవరి 12 న ఆదంపూర్ మండి మరియు ఉక్లానా మండి వద్ద మరియు 1962 ఫిబ్రవరి 13 న బర్వాలా వద్ద పెద్ద ఎత్తున పంపిణీ చేశారు."

సవరించిన ఎన్నికల పిటిషన్ కు సమాధానంగా 1962 సెప్టెంబర్ 9న ప్రతివాది లిఖితపూర్వక ప్రకటన దాఖలు చేశారు. పేరా 9(సి)(1)కు సంబంధించి ప్రతివాది ఆ పేరాలోని విషయాలను ఖండించడమే కాకుండా, ఆరోపణలు అస్పష్టంగా ఉన్నాయని మరోసారి నొక్కి చెప్పారు. దీని తరువాత పిటిషనర్ సెప్టెంబర్ 11, 1962 న ప్రతిరూపాన్ని ఇచ్చారు. 1962 సెప్టెంబరు 12న సంచికలు రూపొందించారు. అదే రోజు చట్టంలోని సెక్షన్ 90(3) కింద పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని ట్రిబ్యునల్ ముందు దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి ప్రతివాది మొగ్గు చూపారు. సూరజ్ భాన్ అవినీతికి పాల్పడ్డాడని పిటిషనర్ ఆరోపించిన వ్యక్తి ఎన్నికలకు నామినేట్ అయిన అభ్యర్థి అని, ఆయన పిటిషన్ కు అవసరమైన వ్యక్తి అని, ఆయనను పార్టీగా చేర్చనందున పిటిషన్ ను సబ్ సెక్షన్ల కింద కొట్టివేయాలని ఆయన పిటిషన్ ను కోరారు. (3) చట్టంలోని 90వ అధికరణ. నవంబర్ 16, 1962 న పిటిషనర్ ప్రతివాది దరఖాస్తుకు సమాధానం దాఖలు చేశాడు, ఇందులో సూరజ్ భాన్ పై వచ్చిన ఆరోపణ అవినీతి కార్యకలాపాలకు సంబంధించినది కాదని, చట్టంలోని సెక్షన్ 82 (బి) అర్థంలో సూరజ్ బాన్ ఎన్నికలకు అభ్యర్థి అని చెప్పలేమని అబద్ధం పేర్కొంది. ట్రిబ్యునల్ ఆదేశాలకు అనుగుణంగా సవరించిన పిటిషన్ దాఖలు చేసినప్పుడు అభ్యర్థిని పార్టీగా చేర్చాల్సిన అవసరం సవరణ పిటిషన్ కు వర్తించదని ఆయన వాదించారు. అదే రోజు సూరజ్ బాన్ ను ప్రతివాదిగా చేర్చేందుకు అనుమతి కోరుతూ సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని జీవో 1, ఆర్ 10 కింద దరఖాస్తు చేసుకున్నారు.ఆ దరఖాస్తులోని 9వ పేరాలో పిటిషనర్ సూరజ్ భాన్ ను ప్రతివాదిగా చేర్చడానికి అనుమతించని పక్షంలో సవరించిన పిటిషన్ లోని పేరా 9 (సి) (1)లోని "తన *సోదరుడు శ్రీ సూరజ్ భాన్*" అనే పదాలను తొలగించడం ద్వారా పిటిషన్ ను మరింత సవరించడానికి అనుమతించాలని ప్రత్యామ్నాయ అభ్యర్థన చేశాడు. 9వ పేరాలోని cl. (c) (i)

యొక్క దిగువ నుంచి 5వ రేఖలో. అతని దరఖాస్తును ప్రతివాది వ్యతిరేకించాడు. ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న ట్రిబ్యునల్ 1962 నవంబర్ 16 నాటి పిటిషనర్ దరఖాస్తుతో పాటు ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టివేసింది. అప్పుడు పిటిషనర్ పంజాబ్ హైకోర్టులో అప్పీలుకు మొగ్గు చూపారు, కానీ ఆ అప్పీల్ విఫలమైంది. అయితే రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 133(1)(సి) ప్రకారం హైకోర్టు ఆయనకు సర్టిఫికేట్ మంజూరు చేసింది.

సెక్షన్ 82లోని సీఎల్ (బీ) నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేదని ట్రిబ్యునల్ ఈ పిటిషన్ ను కొట్టివేసింది. సంబంధిత నిబంధన ఇలా ఉంది:

'పిటిషనర్ తన పిటిషన్లో ప్రతివాదులుగా చేరాలి.

(బి) పిటిషన్ లో అవినీతి ఆరోపణలు చేసిన ఇతర అభ్యర్థులపై అభియోగాలు మోపారు.

సెక్షన్ 79లోని క్లాజ్, (బి) అభ్యర్థిని ఈ విధంగా నిర్వచిస్తుంది:

అభ్యర్థి అనగా ఏదైనా ఎన్నికలలో అభ్యర్థిగా నామినేట్ చేయబడిన లేదా చెప్పుకున్న వ్యక్తి, మరియు అటువంటి వ్యక్తిని అభ్యర్థిగా పరిగణిస్తారు, ఎందుకంటే ఎన్నికలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, అతను తనను తాను కాబోయే అభ్యర్థిగా నిలబెట్టుకోవడం ప్రారంభించినప్పటి నుండి అభ్యర్థిగా పరిగణించబడతాడు."

సూరజ్ భాన్ నామినేట్ అయినఅభ్యర్థి కావడంతో నిబంధనల ప్రకారం అనుమతించిన గడువులోగా ఆయన తన అభ్యర్థిత్వాన్ని ఉపసంహరించుకున్నప్పటికీ 82వ సెక్షన్ ప్రకారం ఆయనను అభ్యర్థిగానే పరిగణించాలి. మోహన్ సింగ్ వర్సెస్ ఈ కోర్టు సూచించిన విధంగా. భన్వర్ లాల్ (1) అనే వ్యక్తి తన అభ్యర్థిత్వాన్ని ఉపసంహరించుకున్నంత మాత్రాన చట్టంలోని 6, 7, 8వ భాగాల ప్రయోజనం కోసం అభ్యర్థిగా కొనసాగడం మానలేదు. అందువల్ల, ఈ కోర్టు ప్రకారం, అటువంటి వ్యక్తిపై అవినీతి నేరారోపణ ఉన్న పిటిషన్లో అతన్ని ప్రతివాదిగా చేర్చకపోతే అది సరైనదిగా పరిగణించబడదు.

అయితే సెతల్వాడ్ వాదన ఏంటంటే.. (3) చట్టంలోని సెక్షన్ 90 ప్రకారం పిటిషనర్ మొదట దాఖలు చేసిన పిటిషన్, సవరించిన పిటిషన్ కాదు.ఈ నిబంధన ప్రకారం సెక్షన్ 82లోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేదనే కారణంతో ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టివేసే అధికారం ట్రిబ్యునల్ కే కాకుండా ఎన్నికల సంఘానికి కూడా ఉందని ఆయన వాదన. ఎందుకంటే ఎన్నికల కమిషన్ స్వాధీనం చేసుకున్న సమయంలో, సబ్ సెక్షన్ల కింద ఎన్నికల పిటిషన్ను సవరించే అవకాశం లేదు కాబట్టి. (3) సెక్షన్ 90లో ట్రిబ్యునల్ అధికారాలు 85వ అధికరణ కింద ఎన్నికల సంఘానికి సమానంగా ఉంటాయి కాబట్టి ఎన్నికల పిటిషన్ అనే పదాన్ని ఎన్నికల పిటిషన్ అని అర్థంగా తీసుకోవాలి. ఎన్నికల పిటిషన్ సవరణకు ఎన్నికల సంఘం అనుమతించగలదా లేదా అని ఆలోచించాల్సిన అవసరం లేదు, కానీ దానికి అటువంటి అధికారం లేదని భావించి, పిటిషనర్ సవరించిన తర్వాత దానిని కొట్టివేసే అధికారం పిటిషన్ ను విచారణకు పంపిన ట్రిబ్యునల్ కు లేదు. ఎన్నికల పిటిషన్ల విచారణకు సంబంధించిన ప్రక్రియ చట్టంలోని మూడవ అధ్యాయంలో ఉంది, దీనిలో మొదటి సెక్షన్ 86 ఉంది. ఆ సెక్షన్ ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ నియామకానికి సంబంధించినది. సెక్షన్ 85 కింద పిటిషన్ ను ఎన్నికల సంఘం కొట్టివేయకపోతే విచారణ కోసం ఎన్నికల ట్రిబ్యునల్ కు పంపాలని పేర్కొంది. సెక్షన్ 90లోని సబ్[1]సెక్షన్ (1) ప్రకారం, చట్టంలోని నిబంధనలు మరియు దాని కింద చేసిన నిబంధనలకు లోబడి, దావాల విచారణకు 1908 సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ కింద వర్తించే ప్రక్రియకు అనుగుణంగా ప్రతి ఎన్నికల పిటిషన్ ను ట్రిబ్యునల్ విచారించాలి. సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని 17వ అధికరణం ప్రకారం సివిల్ కోర్టుకు అభ్యర్థనల సవరణను అనుమతించే అధికారం ఉంది కాబట్టి సివిల్ కోర్టు మాదిరిగానే విచారణకు రిఫర్ చేసిన పిటిషన్ కు సంబంధించి ట్రిబ్యునల్ కూడా అదే అధికారాన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చని స్పష్టమవుతోంది. సెక్షన్ 85 కింద ఎన్నికల కమిషన్ కొట్టివేయనప్పటికీ ఎస్ 81 లేదా ఎస్ 82లోని నిబంధనలను పాటించకపోతే ట్రిబ్యునల్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని సబ్ సెక్షన్ (3) పేర్కొంది. దీన్నిబట్టి ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టివేసే ట్రిబ్యునల్ అధికారాన్ని ఎన్నికల కమిషన్ సెక్షన్ 85 కింద కొట్టివేయకపోవడం వల్ల ఏ విధంగానూ ప్రభావితం కాలేదని అర్థమవుతుంది. సెక్షన్ 85 కింద ఎన్నికల కమిషన్ ఆ కారణాలతో ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి

నిర్ణయించనప్పటికీ సెక్షన్ 81, 82లోని నిబంధనలను పాటించలేదనే కారణంతో ఎన్నికల పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి ట్రిబ్యునల్ కు ఈ నిబంధన స్వతంత్ర అధికారాన్ని ఇస్తుంది. ఏఐఎల్ ఎన్నికల పిటిషన్ ను సవరించడానికి ట్రిబ్యునల్ అనుమతించవచ్చు కాబట్టి, సవరణ చేసిన తేదీ నుంచి సవరించిన పిటిషన్ మాత్రమే దాని ముందు ఉన్న ఏకైక పిటిషన్ అవుతుంది. అందువలన, సబ్-ఎస్ ద్వారా తనకు ప్రసాదించిన అధికారాలను ఉపయోగించడానికి సంబంధించిన పిటిషన్ అది అవుతుంది. (3) ఎస్. 90.లేకపోతే ట్రిబ్యునల్ పై శాసనసభకు ఈ నిబంధన ప్రసాదించిన అధికారాలు ఒక కేటగిరీ ఎన్నికల పిటిషన్లకు సంబంధించి నిరుపయోగంగా మారతాయి. సెక్షన్ 90లో ట్రిబ్యునల్ కు పైన పేర్కొన్న నిబంధన ప్రసాదించిన అధికారాలను హరించే ఏదీ లేదు. ఇతర నిబంధనలు మా దృష్టికి తీసుకురాబడ్డాయి, ఇది సబ్-ఎస్ ద్వారా ఇవ్వబడిన వ్యక్తీకరణ అధికారాలను తొలగించే ప్రభావాన్ని కలిగి ఉంది. (3)) పిటిషన్ సవరణ కారణంగా ట్రిబ్యునల్ పై సెక్షన్ 90. కాబట్టి మనం చేయలేం. ఆయన వాదనను అంగీకరించి..

సూరజ్ భాన్ పై ఎలాంటి అవినీతి ఆరోపణలు లేవన్నది తదుపరి వాదన. పిటిషన్ లోని పేరా 9(సి)(1)లోని సవరించిన భాగాన్ని ఇప్పటికే పొందుపరిచామని, అక్కడ పిటిషనర్ కొన్ని కరపత్రాలను సూరజ్ బాన్ ఇతరులకు పంపిణీ చేశారని స్పష్టంగా ఆరోపించారు, వాటిలో ఒకటి "ఫూలోన్ కీ సే సే కాంటోన్ కీ రాహ్ పర్, మాగర్ కియోన్?" మరియు మరొకటి "హరియానా మరియు హిందీ ప్రాంతం కేసు". పంజాబ్ రాష్ట్రంలో సిక్కులు, సిక్కుయేతరుల మధ్య విద్వేషాలు రెచ్చగొట్టేలా ఈ కరపత్రాలను ముద్రించారని ఆరోపించారు. సబ్-ఎస్ కింద. ఈ చట్టంలోని 123వ అధికరణలోని (3-ఎ) భారత పౌరుల్లోని వివిధ వర్గాల మధ్య మతం, జాతి, కులం, వర్గం లేదా భాష ఆధారంగా, అభ్యర్థి లేదా అతని ఏజెంట్ లేదా మరే ఇతర పెంపుడు కొడుకు ద్వారా ఆ అభ్యర్థి లేదా అతని ఎన్నికల ఏజెంట్ యొక్క సమ్మతితో ఆ అభ్యర్థి ఎన్నిక యొక్క అవకాశాలను ముందుకు తీసుకెళ్లడం లేదా ఎన్నికలను ప్రభావితం చేయడం లేదా ప్రోత్సహించడం లేదా ప్రోత్సహించడం లేదా ప్రోత్సహించడం. ఏ అభ్యర్థి అయినా అవినీతికి పాల్పడినట్లే. సూరజ్ భాన్ పై వచ్చిన ఆరోపణలు అవినీతి ఆరోపణలేనని స్పష్టమవుతోంది.

శత్రుత్వ భావాలను ప్రోత్సహించడం లేదా ప్రోత్సహించడం సూరజ్ భాన్ ఉద్దేశం అని పిటిషనర్ ఆరోపించలేదని సెతల్వాడ్ వాదించారు. పిటిషన్ లోని ఆరోపణలు సూరజ్ భాన్ పై కాకుండా ప్రతివాదిపై ఉన్నాయని, కేవలం సూరజ్ భన్ కరపత్రాల్లోని విషయాలను తనకు తెలియజేయకుండా కరపత్రాలను పంపిణీ చేశారని ఆరోపించడం అవినీతి నేరం కిందకు రాదని, దీనికి మద్దతుగా పిటిషనర్ ట్రిబ్యునల్ కు ఎలాంటి అవినీతి ఆరోపణలు చేయలేదని స్పష్టం చేశారని ఆయన వాదించారు. సూరజ్ భన్ కు వ్యతిరేకంగా తీయాలని ఎప్పటి నుంచో అనుకున్నారు. ట్రిబ్యునల్ తన ఉత్తర్వులోని 16వ పేరాలో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది కాబట్టి ఇది పూర్తిగా సరైనది కాదు:

> సవరించిన పిటిషన్లో సూరజ్ భాన్పై చేసిన ఆరోపణలు అవినీతి ఆరోపణల కిందకు వస్తాయని, దాన్ని సవాలు చేయలేమని స్పష్టం చేసింది.

అంతేకాక ప్రతివాదిపై వచ్చిన ఆరోపణ సూరజ్ భాన్ మరియు పిటిషన్ యొక్క పేరా 9 (సి) (ఐ) లో పేర్కొన్న ఇతర వ్యక్తులపై దాదాపు అదే విధంగా ఉంది. ప్రతివాదికి కరపత్రాలలోని విషయాలను వ్యక్తీకరించడం లేదా సూచించడం గురించి తెలియదని పిటిషనర్ తన పిటిషన్లో పేర్కొనలేదు. అయినా సూరజ్ భన్ తదితరుల ద్వారా కరపత్రాలను పంపిణీ చేసి, పంపిణీ చేయించి అవినీతికి పాల్పడ్డాడని ఆరోపించారు. పైన పేర్కొన్న పేరా[1]గ్రాఫ్ లో ఉన్న అంశాలను సూరజ్ భాన్ పై అవినీతి ఆరోపణలుగా పరిగణించనట్లయితే, అవి ప్రతివాదిపై ఆ రకమైన ఆరోపణలుగా పరిగణించబడవు. అదే జరిగితే 9(సి)(1) పేరా మొత్తం దాని అర్థాన్ని, ప్రాముఖ్యతను కోల్పోతుంది. వాస్తవానికి హైకోర్టు, ట్రిబ్యునల్ రెండూ ఆ ఆరోపణలను అవినీతి ఆరోపణలుగా పరిగణించాయని, వాటిని ఇంకెలా పరిగణనలోకి తీసుకుంటారో అర్థం కావడం లేదన్నారు.

ఎన్నికల పిటిషన్ సవరణను అనుమతించే లేదా ఆదేశించే అధికారం ట్రిబ్యునల్ కు లేదని, ఇది రెండు పార్టీల మధ్య దావా కాదని, ఇది మొత్తం నియోజకవర్గానికి ఆసక్తి ఉన్న ప్రొసీడింగ్ అని, దీనికి సంబంధించి *కె.కమరాయి నాడార్ వర్సెస్ కుంజు తేవర్ (1), మల్లప్ప*

బసప్ప వర్సెస్ బసవరై అయ్యప్ప (2) కోర్టు ఇచ్చిన రెండు తీర్పులను ప్రస్తావిస్తూ సెతల్వాడ్ వాదించారు.

1956లో సవరణకు ముందు ఉన్న ఈ చట్టంలో 90(2) సెక్షన్ ద్వారా ఎన్నికల పిటిషన్ల విచారణకు సంబంధించి సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని నిబంధనలను వర్తింపజేశారు. ఆ నిబంధనలను ఇప్పుడు చట్టంలోని సెక్షన్ 90(1)లో పొందుపరిచారు. అవినీతి, చట్టవ్యతిరేక కార్యకలాపాల ఆరోపణలకు సంబంధించి సెక్షన్ 83(1)(ఎ)లో పేర్కొన్న విధంగానే ఇలాంటి చర్యలకు పాల్పడినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న పార్టీల పూర్తి వివరాలు ఇవ్వాలి. సబ్ సెక్షన్ (3) వివరాల సవరణకు అనుమతించే అధికారాన్ని ట్రిబ్యునల్ కు ఇచ్చింది. ఈ రెండవ నిబంధన తొలగించబడింది. అయితే ఇది ఇంకా అమల్లో ఉండగానే హరీష్ చంద్ర బాజ్ పాయ్ వర్సెస్ త్రిలోకీ సింగ్ (3) కేసులో ఈ నిబంధన ఉన్నప్పటికీ ట్రిబ్యునల్ కు 0 కింద సవరణను అనుమతించే అధికారం ఉందని పేర్కొంది. 6, పుట 17, సబ్-ఎస్ పరిధిలో విఫలమైనవి కాకుండా ఇతర విషయాలకు సంబంధించి సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్. (3) 83వ అధ్యాయం. ఈ తీర్పులో భాగస్వామిగా ఉండి, ఇంతకు ముందు ప్రస్తావించిన రెండు కేసుల్లో కోర్టు తీర్పును వెలువరించిన భగవతి జె.ఈ అభిప్రాయంతో ఎలాంటి అసమ్మతి వ్యక్తం చేయలేదు. ఆ కేసుల్లో ఆయన ఏమన్నారంటే, సవరణకు అనుమతి విషయంలో ట్రిబ్యునల్ కు సెక్షన్ 81, సెక్షన్ 82లోని నిబంధనలను పాటించని పిటిషనర్ లోపాన్ని సరిదిద్దుకునే అధికారం ట్రిబ్యునల్ కు లేదన్నారు.ఎల్ఐఎస్ ముందు ఉన్న కేసులో, ట్రిబ్యునల్ పిటిషనర్కు పిటిషన్ను సవరించడానికి లేదా వివరాలను సమర్పించడానికి లేదా పేరా 9 (సి) (ఐ) అస్పష్టంగా ఉందని కొట్టివేయడానికి అవకాశం ఇవ్వడం ద్వారా పిటిషన్ సమర్పణ లేదా పక్షాల చేరికకు సంబంధించిన లోపాన్ని తొలగించడానికి పిటిషనర్కు అవకాశం కల్పించింది (ఇవి సెక్షన్ 81 మరియు 82 ద్వారా పరిష్కరించబడిన విషయాలు). హరిశ్చంద్ర బాజ్ పాయ్ కేసు(1)లో చెప్పినదానితో మేము ఏకీభవిస్తున్నాము మరియు పిటిషన్ ను సవరించడానికి పిటిషనర్ కు అనుమతించడానికి లేదా అవకాశం ఇవ్వడానికి ట్రిబ్యునల్ కు అధికారం ఉందని భావిస్తున్నాము.

సవరణ కారణంగా పిటిషన్ లోపభూయిష్టంగా మారినందున ట్రిబ్యునల్ సూరజ్ భాటిని ప్రతివాదిగా చేర్చడానికి లేదా సూరజ్ భాన్ ప్రస్తావనను తొలగించడం ద్వారా పిటిషన్ను మరింత సవరించడానికి పిటిషనర్ను అనుమతించి ఉండాల్సిందని న్యాయవాది వాదన. ఒక పాటీ పరిమితి నియమానికి లోబడి ఒ. ఐ. ఆర్. 10(1), సి.పి.సి. లోని నిబంధనలను పొందవచ్చు. ట్రిబ్యునల్ పార్టీల చేరికను అనుమతించగలదని భావించి, చట్టంలోని సెక్షన్ 81 ప్రకారం తిరిగి వచ్చిన అభ్యర్థి ఎన్నికైన తేదీ నుంచి 45 రోజుల్లోగా ఎన్నికల పిటిషన్ దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుంది. దరఖాస్తు 0 కంటే తక్కువ. 1. ప్రతివాది ఎన్నికైన ఎనిమిది నెలల తర్వాత ఆర్. 10 చేయబడింది, అందువల్ల ఇది చాలా ఆలస్యమైంది, అందువల్ల మంజూరు చేయలేము. సూరజ్ భాన్ కోర్టుకు ప్రసాదించిన అధికారాలను 0 ద్వారా ఉపయోగించడం గురించి. 10(2) ఈ విషయం ట్రిబ్యునల్ విచక్షణాధికారంలో ఉందని, ట్రిబ్యునల్ చేసిన దాంట్లో తాము తేలిగ్గా జోక్యం చేసుకోబోమని మాత్రమే చెప్పాల్సి ఉంటుంది. చివరి సమర్పణకు సంబంధించి, 1962 సెప్టెంబర్ 3న ట్రిబ్యునల్ 9(సి)(1) పేరాను సవరించడానికి నిరాకరించి, దానిని కొట్టేయాలని ఆదేశాలు జారీ చేసినప్పుడు పిటిషనర్ కు ఎంపిక చేసిన విషయాన్ని మర్చిపోకూడదు. అతను సవరించాలని ఎంచుకున్నాడు మరియు ప్రత్యామ్నాయాన్ని స్వీకరించే హక్కును కోల్పోయాడు. అంతేకాక, కామరాజ్ నాడార్ కేసులో (2) తీర్పు ఖచ్చితంగా వర్తించకపోయినా, చట్టంలోని సెక్షన్ 90 (3) కింద జరిమానాను నివారించడానికి తదుపరి సవరణను అనుమతించడానికి అనుమతించడం పూర్తిగా సరికాదు మరియు ట్రిబ్యునల్ దానిని తిరస్కరించడం సరైనదే.

పరిస్థితులలో మేము అప్పీలును తోసిపుచ్చుతున్నాము కాని ఖర్చుల గురించి ఎటువంటి ఉత్తర్వులు ఇవ్వము.

అప్పీల్ కొట్టివేత..